

Trải nghiệm một hành trình du lịch CÓ TÍNH KHẢ THI CỦA TỈNH QUẢNG BÌNH

TẠ TRUNG NGHĨA

Địa thế của núi rừng với hệ thống núi, đồi, cồn cát... càng khiến Quảng Bình hấp dẫn hơn với các nhà đầu tư trong lĩnh vực du lịch. Không nơi nào trên cả nước quyến rũ du khách bằng nơi đây với kho tàng sử thi đồ sộ, với các huyền thoại cổ và những hoạt động dã ngoại mạo hiểm. Suối nước nóng Bang tuôn trào ở nhiệt độ 105°C, cồn cát trắng trải dài ngút ngàn, những dòng sông tha thiết chảy... tất cả những tiềm năng đó sẽ trở thành cơ hội vàng cho những ai muốn khám phá vùng đất Quảng Bình tươi đẹp.

Trong những năm gần đây, loại hình du lịch phổ biến nhất vẫn là loại hình hỗn hợp. Đây là loại hình mang lại nhiều dạng hiệu quả tâm lý cho du khách bởi đối tượng du lịch vừa được tham quan, thưởng ngoạn và chiêm nghiệm các cấu trúc, các hiện tượng, các kỳ tích mới lạ ở các tài nguyên du lịch, vừa trực tiếp tham gia vào các hoạt động văn hóa và hưởng thụ các dịch vụ cộng đồng trong môi trường du lịch, vừa kết hợp nghỉ dưỡng ngắn hạn, xen kẽ trong hành trình (tắm biển, hưởng thụ các dịch vụ chăm sóc sức khỏe theo các hình thức dân gian, vừa kết hợp mua sắm hàng lưu niệm và các vật dụng giản đơn...). Ví dụ, một chương trình du lịch của Công ty lữ hành Hanoitourist có thể tổ chức cho du khách thực hiện hành trình Hà Nội - Cố đô Hoa Lư - Làng Sen - Huế - Hội An - Khánh Hòa - Thành phố Hồ Chí Minh - Vũng Tàu - Đà Lạt - Đà Nẵng - Quảng Bình - Thanh Hóa - Hà Nội. Trong hành trình này có thể hưởng thụ hỗn hợp nhiều loại hình

như tham quan các di tích lịch sử cố đô Hoa Lư, làng Sen quê Bác, cố đô Huế, đền tháp Mỹ Sơn, cảng Nhà Rồng...; thưởng ngoạn các danh thắng Phong Nha, Bạch Mã, Bà Nà,...; tham gia, hưởng thụ các trò chơi hiện đại ở Hòn Ngọc Việt Nha Trang; tắm biển và nghỉ dưỡng ở biển Nhật Lệ, Vũng Tàu... Theo đánh giá của Viện nghiên cứu phát triển du lịch thì loại hình du lịch hỗn hợp đang thu hút tới trên 70% các tours du lịch.

Tài nguyên du lịch sinh thái được đánh giá thông qua các chuẩn các giá trị. Theo Pirogoinic, tài nguyên du lịch sinh thái “là các thành phần và thể cảnh quan và nhân sinh có thể dùng để tạo ra sản phẩm du lịch, thoả mãn các nhu cầu của con người. Tài nguyên du lịch sinh thái chính là các giá trị tự nhiên thể hiện trong một hệ sinh thái cụ thể và các giá trị văn hoá bản địa tồn tại và phát triển không tách rời hệ sinh thái tự nhiên đó.

Nhiều tours du lịch được khai thác gắn liền với tên gọi “về nguồn” như tour “Raid Gauloise” tổ chức năm 2002 với sự tham gia của 600 vận động viên quốc tế đi dọc triền biên giới phía Bắc từ Lào Cai đến Hạ Long, tour “Acction Asian” chinh phục thung lũng Mai Châu bằng xe đạp năm 2003, tour “Saffron Road VietNam 2004” lữ hành xuyên Việt cho 19 khách nước ngoài thực hiện năm 2004. Trong những năm vừa qua, miền Trung chưa khai thác tốt loại hình và sản phẩm du lịch này, dù rằng với hệ thống liên kế các Di sản thế giới, nguồn lực để khai thác loại sản phẩm này rất lớn. Một số địa

phương và tổ chức hoạt động trên lĩnh vực du lịch ở nước ta đã tổ chức thành công loại hình và sản phẩm này như chinh phục vách núi hòn Phụ tử Hà Tiên, hang Dơi Phan Thiết, vực tử thần Đa Tan La, Đà Lạt, các vách đá ở vịnh Hạ Long. Trên đây là 3 loại hình du lịch phổ biến và đang có hiệu quả nhất ở Việt Nam.

Gần đây, trong một số địa phương có thử nghiệm một số loại hình du lịch khác như thể thao leo núi, du lịch mạo hiểm, thám hiểm... Trong loại hình này du khách hưởng thụ hiệu ứng nhận tâm lý được trải nghiệm trong thử thách với thiên nhiên hùng vĩ thông qua các hoạt động như chinh phục độ cao trong hành trình leo núi (rock climbing), vượt thác (canyoning)... ở Bắc miền Trung, loại hình và sản phẩm này có trong nguồn tài nguyên vô tận của Di sản Thiên nhiên thế giới Phong Nha - Kẻ Bàng với cả một hệ thống hang động ngầm dài hàng chục km, sông ngầm xuyên qua nhiều địa hình hiểm trở và hình thể cheo leo của địa hình karst. Nguồn tài nguyên để khai thác loại hình và sản phẩm này đã được D. Limbert và L.Howard mô tả khá kỹ trong các báo cáo khảo sát trong hơn một thập kỷ gần đây. Ngoài Phong Nha - Kẻ Bàng là trung tâm lớn nhất của loại hình du lịch mạo hiểm, trên dải đất miền Trung còn nhiều danh thắng có hình thể kỳ vĩ có thể khai thác loại hình và sản phẩm du lịch mạo hiểm nhưng cho tới nay chưa được nghiên cứu thử nghiệm đầy đủ nên chưa thể phát triển loại hình này trong điều kiện thực tế hiện nay. Một số thành công thu được trong một số chương trình thử nghiệm nhưng đó chỉ là những hoạt động đơn lẻ, chưa cho những thống số cụ thể về khả năng tổ chức và hiệu quả kinh tế - xã hội.

Trên địa bàn Quảng Bình, tài nguyên du lịch văn hoá rất đa dạng. Cùng với sự phong phú đến kỳ diệu của địa hình karst, kết quả của quá trình đứt gãy và uốn nếp trong kiến tạo địa chất đã sản sinh ra một địa hình Quảng Bình có nhiều chia cắt, tự nhiên thành cái ngẫu nhiên của thắng cảnh kỳ thú. Chất văn hoá tìm được trong vẻ đẹp phi kiến tạo đã tự nói lên ngay từ trong tên gọi: Đèo thì Ngang, Đá thì Nhảy, núi thì Giăng Màn - Đầu Mâu - U Bò - Thân Đinh, bầu thì Khê - Tró, phá mà là biển: Hạc Hải... Vì lẽ đó, hầu hết các danh thắng (di sản tự nhiên) đều chứa trong lòng những dấu vết sinh tồn

và trở thành di sản văn hoá. Các thế hệ cư dân Quảng Bình nhìn thấy trong sự hoành tráng của cảnh quan tự nhiên những cảm nhận của nguồn mạch cuộc sống và từ đó sinh ra văn hoá. ở Quảng Bình, hầu hết các danh thắng đều song hành tồn tại cùng các di tích lịch sử, văn hoá. Là Đèo Ngang thôi nhưng không chỉ có núi với đèo mà còn cả hệ di tích "Thạch Thành Lâm ấp trúc, Lục lộ Tử An bình", là Đầu Mâu - núi nhưng là bút, Hạc Hải - phá nhưng là nghiên ("Đầu Mâu vi bút, hạc hải vi nghiên"). Người Quảng Bình gửi gắm vào thiên nhiên trước hết là khát vọng và sau đó là tình cảm của cộng đồng trong hoàn cảnh môi sinh khắc nghiệt. Trong nhiều trường hợp, có những cộng đồng thích ứng với cái khắc nghiệt, trong cái chất hoang dã như đã hoang dã hàng vạn năm nay của Rục, A Rem, Mày, Mã Liềng... thì tự nó đã là một thành tố của của du lịch văn hóa.

Thiên nhiên và lịch sử đã gắn kết các di sản trong một trong một thể thống nhất là di tích - danh thắng. Không có danh thắng nào lại không chứa đựng cái hồn văn hoá cộng đồng được gửi gắm trong những di tích.

Cùng với cội nguồn và từ trong nguồn mạch tự nhiên, lịch sử cộng đồng hiển hiện trong một chuỗi liên tục các di tích lịch sử văn hoá đã đi vào tâm thức, là di sản văn hoá thiêng liêng minh chứng bề dày lịch sử hàng nghìn năm tồn tại trong cuộc chiến cho sinh tồn và phát triển của các thế hệ chủ nhân vùng đất này.

Tất cả những yếu tố trên đây đã làm nên tính trội về danh thắng và di tích lịch sử văn hóa (bao gồm cả văn hóa tâm linh). Đó là cơ sở có tính quyết định để xác lập loại hình du lịch văn hóa dưới hình thức tham quan và thưởng ngoạn các danh thắng, các di tích lịch sử văn hóa và chiêm bái các công trình tâm linh.

Trên cơ sở thành công của các tour lưu trú tại địa bàn Quảng Bình nhằm mở rộng khu vực hoạt động du lịch, kích thích dịch vụ phát triển và tăng nguồn thu.

Dựa trên các tài nguyên chính: Động Phong Nha - Núi Thần Đinh và Suối Bang - Đèo Ngang và Hoành Sơn Quan.

Hành trình Đồng Hới - Nhà lưu niệm Đại tướng Võ Nguyên Giáp - Lăng mộ Nguyễn Hữu

Cảnh - Bang - Núi Thần Đinh - Long Đại Vực Quành - Phong Nha (nghỉ qua đêm tại Phong Nha) - Sông Gianh - Đền Liễu Hạnh công chúa, Lâm áp phế lũy Hoàn Sơn Quan - Đá Nhảy - Đồng Hới.

Đồng Hới du khách đến với Lệ Thủy thăm Nhà lưu niệm Đại tướng Võ nguyên Giáp; du khách được giới thiệu về quê hương, gia đình, thời niên thiếu và những kỷ vật liên quan đến vị danh tướng lẫy lừng thế giới. Du khách tiếp tục hành trình đến Khu lăng mộ Nguyễn Hữu Cảnh; du khách được viếng thăm lăng mộ và nghe giới thiệu về cuộc đời, sự nghiệp khai mở đất phương Nam của vị Khai quốc công thần rất được nhân dân, đặc biệt là nhân dân Nam Bộ bái vọng; Tiếp tục hành trình đến Suối nước khoáng nóng Bang; Suối nước khoáng nóng Bang, du khách được tắm nước khoáng nóng với thành phần vi lượng phù hợp với việc cải thiện sức khỏe và thưởng thức những món ăn nhanh được luộc chín tự nhiên trong nước suối khoáng tại điểm phun có độ sôi 105°C. Đây cũng là khu vực sinh thái rừng nhiệt đới với thảm thực vật núi đất phong phú và đa dạng, tạo sinh cảnh hấp dẫn cho khách du lịch. Sau đó, du khách tiếp tục hành trình theo đường Hồ Chí Minh đến Núi Thần Đinh; leo lên đỉnh núi cao 405m. ở đây chúng ta được thưởng ngoạn thắng cảnh non nước cả một vùng rộng lớn lưu vực sông Long Đại và nghe giới thiệu về sự tích chùa Non thiêng liêng và huyền bí. Và có thể thực hiện những nghi lễ bái vọng để cầu phúc, cầu an, cầu tài tại dấu vết ngôi chùa được truyền tụng là thiêng liêng.

Rời núi Thần Đinh, du khách đến với Vực Quành du khách được tham quan khu hồi tưởng chiến tranh, xem các hình mẫu về một làng chiến đấu thời chống Mỹ, cứu nước bao gồm hệ thống tổ hợp các tuyến đường hầm hào trú ẩn và chiến đấu, cầu phao vượt sông, hầm cho các lớp học, hầm trú ẩn cho trẻ em, hầm điều trị chiến thương, hầm phẫu thuật, nhà hầm hội họp, các trận địa chiến đấu bảo vệ làng,... Qua đó, có thể hình dung cuộc chiến đấu kiên cường và quả cảm của nhân dân Việt Nam chống đế quốc Mỹ xâm lược; Hành trình tiếp đến Xuân Sơn, đến với Xuân Sơn du khách được nghe giới thiệu tài nguyên Di sản Thiên nhiên thế giới Phong Nha - Kẻ Bàng, tham quan một số tiêu bản đa dạng sinh học và chuẩn bị hành trình đến động

Phong Nha bằng đường thủy sông Sơn; Phong Nha tham quan cấu trúc karst hang động với 3 hang chính là hang Bi Ký, hang Tiên và hang Cung Đình. Tại đây, ngoài việc thưởng ngoạn vẻ đẹp thạch nhũ, du khách được nghe giới thiệu về những di tích hang động và những câu chuyện dân gian gắn liền với trí tưởng tượng về cấu trúc hình thái thạch nhũ trong hang.

Rời hang động, quay trở về Xuân Sơn, trong bữa ăn tối, du khách sẽ được thưởng thức ẩm thực hương vị rừng núi với cách chế biến bản địa. Sẽ nghỉ qua đêm tại Phong Nha, tổ chức lửa trại và sinh hoạt văn hóa cộng đồng (xem hát tuồng bội, dân nhạc, dân vũ). Sáng hôm sau, tiếp tục hành trình đến sông Gianh theo đường Ba Trại để ngắm nhìn sinh cảnh thơ mộng trong vùng sinh thái gò đồi và được nghe trong khi hành trình về những chiến công của Hải quân nhân dân Việt Nam trong trận đầu đánh thắng Mỹ và những kỳ tích trên bến phà Gianh anh hùng thời kỳ kháng chiến chống Mỹ và hành trình tiếp đến Đèo Ngang.

Đèo Ngang Khu sinh cảnh di tích Hoàn Sơn Quan, đứng trên đỉnh Hoàn Sơn chiêm ngưỡng vùng sinh cảnh hai phía Đèo Ngang, nơi Bà Huyện Thanh Quan để lại bài thơ nổi tiếng “Qua Đèo Ngang”, với hệ thống phế Lũy Lâm áp, sau đó tiếp tục hành trình xuống đèo viếng Đền Liễu Hạnh công chúa và hành trình về Đá Nhảy (Lý Hòa). Khu sinh cảnh Đá Nhảy, kết hợp tắm biển, hưởng thụ không khí mát lành của biển với leo núi du chơi trên vùng sinh thái núi thấp và thưởng thức hương vị ẩm thực biển trong các nhà hàng du lịch. Kết thúc hành trình tại thành phố Đồng Hới.

Hoạt động du lịch khởi sắc đã tạo ra khả năng tiêu thụ tại chỗ cho hàng hoá và dịch vụ sản xuất của tỉnh, góp phần thúc đẩy các ngành sản xuất vật chất và dịch vụ phát triển, tăng tỷ trọng dịch vụ trong tổng thu nhập quốc dân. Những hiệu quả mang lại tác động tích cực thúc đẩy toàn xã hội tham gia vào sự nghiệp phát triển du lịch, tạo nhiều việc làm mới, góp phần thúc đẩy chuyển dịch cơ cấu kinh tế cả nước và từng địa phương, thực hiện chính sách xóa đói giảm nghèo, mở rộng giao lưu giữa các vùng, miền trong nước và quốc tế.

T.T.N